

СТУДЕНТСЬКИЙ ФАКТОР У ПРОЦЕСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасна Україна перебуває в руслі міжнародного тренду розвитку вищої школи, який базується на стратегії формування партнерських відносин між університетами і студентами. Таке партнерство означає офіційне визнання студентоцентризму в якості основи сучасної філософії вищої освіти, побудову навчальної діяльності як процесу спільного формування компетенцій, заохочення студентів до участі в управлінні навчальним закладом і забезпеченні якості освіти. Саме участь студентів в управлінні якістю освіти є найвагомішим чинником формування суб'єктності студента. Будь-які процеси, що торкаються трансформації вищої освіти, є безмістовними, якщо студент не бере в них участь і не задіяний у механізми контролю та реформування. Частиною загальної системи забезпечення якості освіти в країні повинна бути програма студентського контролю і оцінювання. Студент є найзацікавленішою стороною в освітньо-науковому процесі. Кожен окремий студент і студентські організації як партнери повинні співпрацювати з іншими організаторами навчального процесу (адміністрацією, викладачами) та ефективно впливати на оптимізацію його змісту. Важливо зацікавити студентів новими можливостями впливу на прийняття рішень щодо процесів забезпечення якості освіти через призму європейських стандартів і кращого досвіду українських вишів. З цієї точки зору студенти можуть впливати на якість освіти на таких рівнях: 1) державний: забезпечення своїх конституційних і громадянських прав; реформування освітнього законодавства, яке повинно чітко регламентувати права і обов'язки студентів та їх соціальні гарантії; 2) університетський: організація роботи студентського самоврядування, розвиток студентських організацій, їхнє часткове фінансування з бюджету університету; забезпечення університетом належних соціально-побутових умов для студентства та покращення матеріально-технічної бази; 3) факультетський: забезпечення якості навчальних програм та їх змістового наповнення; забезпечення якості навчального процесу; забезпечення якості викладання та застосування передових методик; забезпечення наявності альтернативних навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки та робочим навчальним планом; забезпечення якості процесу набуття практичних умінь і навичок, можливості вибору місць проходження практики та стажування; забезпечення якості наукової роботи та можливості участі студентів у наукових проектах, розробках, конференціях і наукових публікаціях навчального закладу; забезпечення справедливості при розподілі стипендійних коштів, місць у гуртожитку, відрахуванні студентів тощо.

Отже, участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти передбачає визнання їх ролі та місця в політиці навчального закладу та затверджених процедурах забезпечення якості; залучення до офіційного механізму затвердження, перегляду та моніторингу освітніх програм; можливість впливу на розроблення критеріїв, правил і процедур оцінювання студентів, відбір викладачів та оцінку їх діяльності; достатність наявних навчальних та інформаційних ресурсів, доступ до публічної інформації.

Література

1. Андрущенко В. Проблема входження української університетської освіти в європейський освітній простір / В. Андрущенко, І. Гамерська // Рідна школа. – 2012. – № 1-2. – С. 3.
2. Кільова Г. Вища освіта України у Болонському процесі: проблеми, завдання, перспективи / Г. Кільова // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 1. – С. 8–10.
3. Хоружий Г. Студентоцентризм як принцип академічної культури / Г. Хоружий // Вища школа. – 2012. – № 4. – С. 7–24.

Хоменко О.В., к.е.н.,
старший викладач кафедри міжнародної економіки,
науковий співробітник Інституту вищої освіти

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ КНР

Становлення сучасної конкурентоспроможної системи вищої освіти Китайської народної республіки (КНР) розпочалося понад 35 років тому з впровадження реформ, висока результативність яких забезпечена всеосяжною політикою уряду Китаю на загальнодержавному і регіональному рівнях і стратегіями університетів, які спрямованні на інтернаціоналізацію освіти шляхом